

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)
Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

*СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ*

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VII Міжнародної науково-практичної конференції**

05 – 07 червня 2019 року

Частина III

Вінниця 2019

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 05-07 черв. 2019 р. Вінниця, 2019. Ч. 3. 388 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; актуальні проблеми менеджменту та фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія: Голова редакційної колегії – **Замкова Н.Л.**, д.філос.н., професор
Відповідальний секретар – **Мартінова Л.Б.**, д.е.н., доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець В.В., д.е.н., проф., **Корж Н.В.**, д.е.н., проф., **Іваницька Н.Б.**, філол.н., проф.,
Стопчак М.В., д.і.н., проф., **Бондар А.А.**, к.н.фіз.вих., доц., **Кузьміна О.М.**, к.т.н., доц.,
Недбалюк О.П., к.е.н., доц., **Кудирко О.М.**, к.е.н., доц., **Поліщук О.А.**, к.е.н., доц.,
Поліщук І.І., к.е.н., доц., **Романовська Ю.А.**, к.е.н., доц., **Семко Т.В.**, к.т.н., доц.,
Тернова А.С., к.т.н., доц.

Друкується за ухвалою Вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-945-4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Власенко В.В., д.б.н., професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....	156
Власенко І.В., д.е.н., професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПЕРСПЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНИХ МЕРЕЖ У СВІТІ ТА УКРАЇНИ ЙОГО СУЧАСНИЙ СТАН.....	162
Іваніщева О.А. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІЗ СТАНДАРТІВ ТА СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ДЛЯ ВИРОБНИКІВ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	171
Кізюн А.Г., к.геогр.н., доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПРИРОДНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	179
Лук'янець А.В. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АТРАКЦІЇ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ.....	185
Мазуркевич І.О., к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ.....	195
Малюта К.Г. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	203
Онищук Н.В., к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	210
Пахомська О.В. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРІ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....	217
Семко Т.В., к.т.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ РЕГЛАМЕНТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ- СТИМУЛ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НАССР.....	224

8. Новиков В.С. Инновации в туризме. Москва: Академия, 2007. 208 с.
9. Регула А. Інновації в туризмі: екологічний туризм. *Сталий розвиток України: проблеми і перспективи*: збірник матеріалів за результатами IV науково-практичної конференції студентів та молодих вчених. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2016. С. 148 – 150
10. Світова рада з туризму та подорожей. World Travel & Tourism Council веб-сайт. URL: <http://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic-impactresearch/2017-documents/global-economic-impact-and-issues-2017.pdf>
11. Севастьянова С.А. Регіональне планування розвитку туризму й готельного господарства: навч. посіб. Москва: КНОРУС, 2007. 250 с.
12. Фролова Т.А. Экономика и управление в сфере социально-культурного сервиса и туризма: конспект лекций. Таганрог: Изд-во ТТИ ЮФУ, 2011. 74 с.

УДК 336.531.2:338.48(045)

Малюта К.Г.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У статті охарактеризовано основні поняття інвестиційного забезпечення, розглянуто основні процеси, що забезпечують інвестування, взаємозв'язок різних факторів, що формують забезпечення інвестування.

Ключові слова: *інвестиції, інвестиційне забезпечення, процеси забезпечення інвестування, організаційне забезпечення, фінансове забезпечення, інвестиційний процес.*

Постановка проблеми. Формування необхідного фінансового забезпечення інвестування є першоосною без якої неможливі будь-які вкладення. Фінансове забезпечення є важливим з точки зору достатності інвестиційних ресурсів, їх вартості, графіка надходжень, структури джерел фінансування, матеріальної відповідальності уповноважених осіб і т. д. Нездатність інвестора забезпечити належне фінансове забезпечення зводить нанівець усі спроби менеджерів ефективно управляти реалізацією інвестицій, а

існування найбільш сприятливого правового середовища залишиться лише в якості декларативних положень, що є значною проблемою в дослідженні інвестиційних процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку процесів забезпечення інвестиційної діяльності традиційно знаходяться у центрі уваги економічної науки та отримали висвітлення у зарубіжній та вітчизняній економічній літературі. Значний внесок в теорію інвестування зробили такі відомі закордонні вчені-економісти, як Дж. Кейнс, Дж. Кендрік, М. Марковіць, П. Массе, М. Мілер, Ф. Модільяні, В. Нордгауз, П. Самюелсон, Д. Хайман та ін. Активний інтерес до розвитку інвестування обумовив значну кількість вітчизняних наукових праць з цього 26 питання. Проблеми визначення сутності інвестування та особливостей його здійснення отримали висвітлення такими вітчизняними науковцями: Л. Борщ, М. Войнаренко, М. Денисенко, В. Козик, Є. Крикавський, О. Кузьмін, О. Мельник, А. Пересада, Ю. Пінчук, Ж. Поплавська, І. Скворцов, О. Скибінський, В. Федоренко, Б. Щукін та ін.

Метою статті є визначення особливостей та складових інвестиційного забезпечення, взаємодію цих елементів та характер їх зв'язків.

Виклад основного матеріалу. Організаційне забезпечення процесів інвестування, поряд із нормативно-правовим та фінансовим є гнучкою структурою, що змінюється на різних етапах реалізації інвестування і виступає тимчасовим елементом організаційної структури, що повинен гарантувати узгодженість і скоординованість взаємодії всіх підрозділів, задіяних до реалізації інвестування, які за допомогою допоміжних процесів забезпечення інвестування дозволять послідовно реалізувати інвестиції. Виділення допоміжних процесів забезпечення інвестування пояснюється основами реалізації різноманітних аспектів інвестиційної діяльності [10, с.20].

Впровадження інновацій вимагає активного інвестування, отже, процеси характерні для впровадження інновацій, будуть реалізуватися у формі забезпечення інвестування. Науковцями тлумачиться процес формування кадрового потенціалу через «розроблення системи підготовки та перепідготовки

кадрів та забезпечення робочих місць належними умовами праці». Процес зниження і усунення ризиків для учених передбачає вибір і застосування заходів щодо їх зниження або ліквідації. Процес забезпечення матеріальними ресурсами має не меті виявлення необхідної кількості і якості матеріальних ресурсів та налагодження способу їх доставки. В якості процесу фінансового забезпечення О. Є. Кузьмін, С. В. Князь, Н. Г. Георгіаді, Л. Й. Топоровська та Д. К. Зінкевич вважають систему заходів із вибору джерел фінансування, розробку графіка фінансування та визначення форми фінансування. В свою чергу інформаційне забезпечення передбачає налагодження технічного та програмного забезпечення [9, с.14].

Важливе значення також мають погляди Т. О. Артюх та М. О. Багорки, які зосереджують увагу на маркетинговому забезпеченні підприємства. Маркетингове забезпечення підприємства реалізується через організаційну структуру у вигляді маркетингової служби. Сутнісне наповнення маркетингового забезпечення полягає в існуванні двох складових: опису бізнеспроцесів та аналітичного інструментарію [8, с. 96].

Опис бізнес-процесів визначає перелік і зміст операцій, які в сукупності складають маркетингову діяльність підприємства. Аналітичний інструментарій описує усі процедури маркетингової діяльності підприємства [1, с. 58]. Система маркетингового забезпечення підприємств повинна включати організаційні структури управління маркетингом, інформаційне забезпечення процесу прийняття та обґрунтування управлінських рішень, формування системи досліджень, стратегічне і тактичне планування [2, с. 45]. Втім, таке зосередження уваги на маркетинзі у випадку інвестування є надмірним, хоча функції маркетингу в реалізації інвестиційних проектів безумовно є необхідними. Кожен із поданих підходів є безумовно важливим та змістовним із висвітлюваних авторами позицій. Проте види процесів забезпечення інвестування, їх структура і ступінь важливості у кожному окремому випадку відрізнятимуться. Структура процесів забезпечення інвестиційного розвитку детермінується структурою інвестиційної системи і типом економічного розвитку, інституціональними властивостями економічної

системи [12, с. 115]. Високий ступінь залежності процесів забезпечення інвестування від особливостей економічної системи в країні відзначає також дослідник І. М. Крейдич, який розглядає інвестиційне забезпечення та якості кількісного і якісного вираження масштабів, структури і характеру обігу у відтворювальному процесі, механізм організації якої повинен сприяти перетворенню грошових потоків у фінансові й здійсненню 50 взаємозв'язків між підприємствами та різними галузями та ланками господарського комплексу країни. У своїх дослідженнях Д. І. Олійник визначає інвестиційне забезпечення як систему раціонально та ефективно направлених заходів для впливу на процес відтворення через їх представлення як методи, інструменти та важелі, що підпорядковуються нормативно-правовим актам [8, с. 97].

Формування інвестиційних ресурсів передбачає безупинне освоєння інвестицій, що вимагає законодавчо закріпленого оформлення ресурсів, які надходять і освоюються на підприємстві. Саме тому, серед найбільш важливих етапів формування системи інвестиційного забезпечення є: формування мети, вибір об'єктів інвестування, визначення критеріїв та обмежень, постановка завдань, визначення суб'єктів, формування інструментарію, здійснення заходів [4, с. 116].

Інструментом реалізації інвестиційного забезпечення є організаційно-економічний механізм як певна система управління, формування і використання ресурсного потенціалу як своєрідної форми інвестиційних ресурсів, проте така позиція є достатньо дискусійною, оскільки в такому ракурсі ігнорується інвестиційне забезпечення малих підприємств, які не володіють розгалуженими системами управління. Таким чином, розкрита багатоваріантність підходів до визначення процесів забезпечення та процесів забезпечення інвестування дозволила узагальнити існуючі підходи та сформувати власне бачення категорій. Висвітлення категорії «процеси забезпечення» полягає у її трактуванні як сукупності заходів, умов, засобів чи методів, що спрямовані на створення, вдосконалення або підтримання розвитку. Відповідно категорію «процеси забезпечення інвестування» вважаємо за доцільне розглядати як сукупність

заходів, умов, засобів чи методів, що спрямовані на створення, вдосконалення або активізацію залучення інвестицій [11, с. 291].

Сукупність означених науковцями видів процесів забезпечення інвестування з різних точок зору характеризує інвестування, проте вичерпної характеристики інвестування з позицій усіх процесів, які йому характерні не запропоновано. Вважаємо, що інвестування має трактуватися з позицій його 51 організації, оскільки існування маркетингу, технологій, персоналу, способів використання ресурсів залежить саме від ефективності організації.

Такий механізм функціонування дозволяє розділити процеси забезпечення на основні та допоміжні (рис. 1)

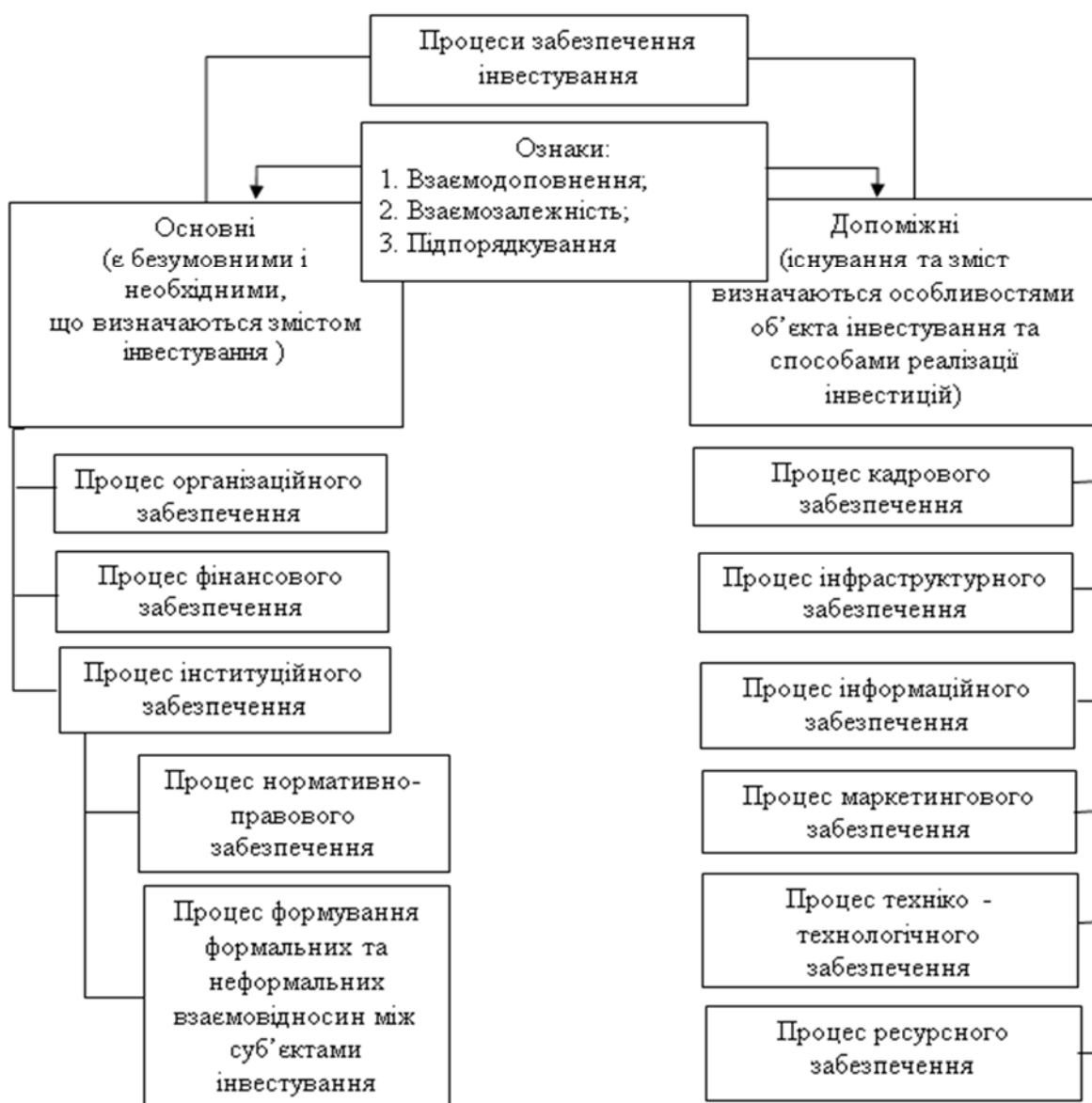

Рисунок 1 – Класифікація процесів забезпечення інвестування

Проте запропонована класифікація передбачає співвідношення процесів забезпечення інвестування на основі взаємоузгодження, взаємодоповнення і підпорядкування, що є логічним для забезпечення комплексності інвестування, яке відповідно відображено у блоці, який є спільним як для основних, так і для допоміжних процесів забезпечення інвестування [5, с. 81].

Відокремлення в якості основних процесів забезпечення інвестування таких процесів як: процеси організаційного, інституційного та фінансового забезпечення обумовлено рядом причин. Вважаємо, що прикладне освоєння інвестицій повинно базуватися на дотриманні вимог нормативно-правових актів (нормативно-правове забезпечення) щодо здійснення інвестування. Відповідно до таких вимог повинні бути сформовані організаційні аспекти щодо реального залучення інвестицій (організаційне забезпечення), які повинні бути належним чином профінансовані (фінансове забезпечення) [7, с. 11].

Наявність правових, організаційних і економічних умов, необхідних для провадження і розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності формують передумови для подальшого інвестування (інституційне забезпечення). Реалізація окреслених процесів забезпечить інвестування підприємств із одночасним здійсненням допоміжних процесів забезпечення інвестування.

Систематизація процесів забезпечення інвестування дозволяє виявити основні важелі впливу та відповідно регулювання інвестування, що є змістом інвестиційного менеджменту. Інституційне забезпечення процесів інвестування реалізується через сукупність державних і недержавних інституцій, що покликані забезпечити існування правових, організаційних і економічних умов, необхідних для започаткування, втілення і розвитку інвестиційної діяльності [6, с. 44].

Інституційне забезпечення, як спосіб організації взаємовідносини між державою та підприємствами, в кожний певний момент часу знаходиться у постійній модифікації. Елементи інституційного забезпечення повинні відображати цілеспрямовані, послідовні державні заходи у сфері інвестування, що об'єднують соціально-економічні та нормативно-правові умови діяльності підприємств та характеризуються системністю і логічною завершеністю. Відтак, вважаємо, що інституційне забезпечення узагальнює нормативно-правове

забезпечення та практику господарювання, з огляду на те, що інститути – це сукупність норм, правил, а також звичаїв та традицій. Вивчення інвестування необхідно здійснювати в першу чергу з точки зору інституціоналізму і лише потім – з точки зору інвестиційного процесу [3, с.88].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, в основу виділення основних процесів забезпечення інвестування повинна бути покладена їх нормативно-правова основа, що пояснюється існуванням значної кількості нормативно-правових актів, які включають: Закони України, укази Президента України, Постанови Уряду, накази відповідних інституцій, що організаційно управляють інвестиційним процесом. Інвестиційне законодавство України упродовж років незалежності в Україні склало майже тисячу законодавчих актів, які регулюють ту чи іншу сферу інвестиційної активності. Поряд з цим існують міжнародні, державні, галузеві стандарти діяльності, які необхідно виконувати, що додатково ускладнює роботу підприємств. Таким чином, нормативно-правова основа виступає основним аксіоматичним чинником у інвестуванні, що дозволяє віднести процеси нормативно-правового забезпечення інвестування підприємств до основних.

Список використаних джерел:

1. Артюх Т. О., Маркетингові аспекти забезпечення діяльності підприємств-виробників. *Агросвіт*. 2010. № 6. С. 57–60
2. Башнянин Г. І., Державне регулювання структурних зрушень в інвестиційній діяльності економіки України. *Львівський журнал економічних досліджень «Сполом»*. 2012. № 4. С. 44–47.
3. Бережна І. Ю., Поняття та роль інвестиційної діяльності та інвестиційного процесу на сучасному етапі економічного розвитку. *Науковий вісник ЧДІЕУ*. 2017. № 9. С. 86–92.
4. Денисенко М. П., Гречан, А. П. та Гаман, М. В., Провайдинг інновацій. *Видавничий дім «Професіонал»*. 2014. № 3. С. 112–118.
5. Дубровіна Н. А. та Колесніченко, В. Ф., Методика розрахунку кількісного показника інвестиційної привабливості об'єктів капіталовкладень. *Коммунальное хозяйство городов*. 2015. № 5. С. 78–82.

6. Карачина Н.П., Інструментарій та механізми стимулювання виробничоорієнтованої поведінки підприємств на засадах синтезу теорій контрактів і державного регулювання. *Миколаївський вісник «Економіка та держава»*. 2016. № 1. С. 41–46.

7. Крейдич І. М., Систематизація джерел забезпечення формування інвестиційної політики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 18. С. 10–13.

8. Олійник Н. П., Сутність та стадії інвестиційного процесу. *Інноваційна економіка*. 2015. № 4. С. 95–98.

9. Остапенко О. І., Вдосконалення методів аналізу інвестиційних проектів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 21. С. 13–15.

10. Староверова Г. С., Медведев, А. Ю., Сорокіна, І. В., Экономическая оценка инвестиций. *Московский журнал «КНОРУС»*. 2015. № 3. С. 19–23.

11. Скибінський, О. С. та Саталкіна Л. О., Система управління інвестиційним портфелем підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку»*. 2013. № 4. С. 287–295.

12. Скибінський, О. С. та Саталкіна Л. О., 2014. Оцінювання проектів як передумова формування масштабної-якісної моделі використання інвестиційного портфеля підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку»*. 2014. № 4. С. 113–118.

УДК 005.591.6:338.48(045)

Онищук Н.В., к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розглянуті поняття інтелектуальності, інноваційності, інновативності. Визначено сутність поняття «інноваційна активність» підприємства. Виділено ознаки, що характеризують зміст інноваційної активності підприємства. Наведено порівняння характеристик інноваційно-активної діяльності із традиційною діяльністю туристичного підприємства.